

DÖBRENTAI KORNÉL

Fáklya

Bauer Sándor 17 éves diák emlékére,
aki 1969-ben felgyújtotta magát
a Nemzeti Múzeum lépcsőin.

*Ahogy a friss napfény ropog a tavaszi gallyban,
ahogy nyöszögve Istenhez csavarodik az emberi hang a jajban,
úgy szól, vall, sikolt és suttog, harsog és recseg a szövet, a vászon,
vesszen az eszmélet vagy váljon vad dörömböléssé, ne halljam,
hogy a testet, mely alálóg egy vékonyka fohászon,
el miként emésztette a lankadatlan
hevülettel fehérizzásig rekkenő katlan,
a bibliai Ige-maradék lánggal húsrá hímzett ákom-bákom,
IME AZ EMBER, látom,
belé habzsolva, hersegeve, csont-olvasztón mint haraptok,
kiket szítnak kovácsfújtató-tüdejű latrok,
szikra szikrát fial neszezve, míg a némán delelő meteormagban
a tűzgolyóbis kilobban kozmikus korommá apadtan,
ám elébb még a titánkodó sok sátáni álnok,
megannyi megszállott, pokolból-pokolba zarándok
fölmutatja, vézna kamaszból miként lesz robosztus
tűznyalábokból épített lángkolosszus,
protestálni mit sem ér ostorként csördített káromkodás, engesztelő ima,
a maradandóság mementós árnyék, ha az Ember lebombázott Hiroshima
és öngyújtókupaknyi, kupica űr,
mélyén a tartalom részegítő szeszként hevül,
és nem rebbenékeny illúzió, amikor az izzószál, a lámpabél
vacogva-ragyogva üzen, tűz nélkül elalél,
a hő aszta test hideglelősen haláltusáját vívja,
sejtenként pusztítja a visszaszületés brutális kínja,
a fortyogva lávázó hús, szenescusszanású magma,
az anyaméhbe visszazakadna,
míg a lélek
áttetsző csipke-mása a máglya nyers füstjének,*

teremtőjéhez tévedhetetlen eltalál,
égnek pici terelő fények: milliárd szentjánosbogár.

Mintha rázná belül száz gigász, idegszárait csomózza sokk, a test fél,
de, mint olaj a tengert, csitítja szivárványosan tobzódó benzinpalást,
baljóslatún terebélyűl, nem tűr ráncot sem pedáns vasalást,
a védtelen gyermek-férfi eleven molotovkoktél,
hosszú szünetjel a kurta élet, értelme ez a robbanás.

A haj eszelősen föluszult tűzvészről dúlt sarjerdő,
ellobban, mint korán gyúlt gondolat, ráavarul hamuja a fejre,
a beroggyanó koponyaboltozat meddő-termő
kőbánya, a panorámán irdatlan sebet verve,
mint Szentlélek áthatotta pünkösdi rózsán borzalmas fekély,
s beleékelve a kocsonyás kék döbbenetbe
csak a rettenettől kidülledt szemgolyó vérgyökere él.

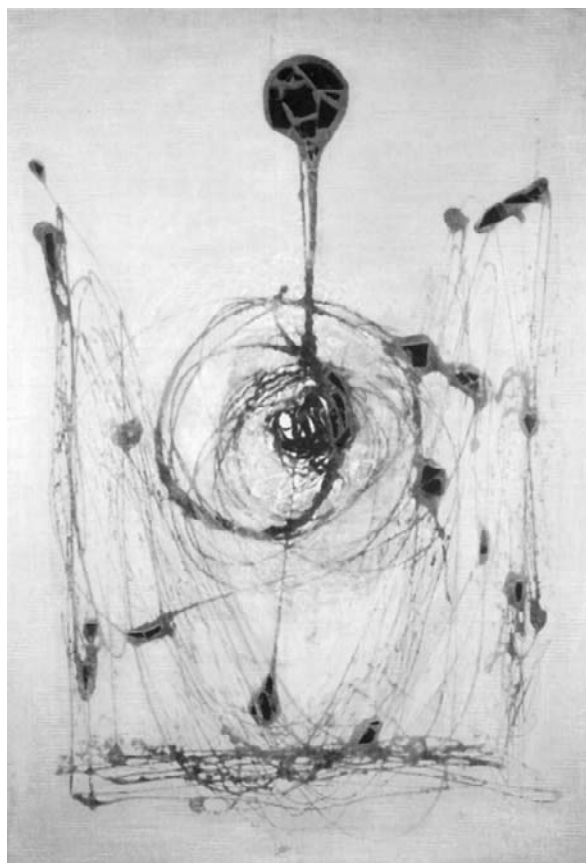
A rugdalódzó szív ütemére dől a füst s nem felhősül el a haza homloka.
Mi vadállati türelmének ősoke?
Honnan eredendő közönye, melytől a halhatatlanság is csorba,
kíntól kunkorodik a leharapott nyelvdarab kiköpve a porba,
dadogássá szabdalt anyanyelv, gyötirelem transzírozta ritmus,
a szájban elüszkösödik a Himnusz.

Szabadság, éretted a sors miért attól karakán,
ha bombaöv feszül fattyaid derekán,
ha kényszer művelte a virtus és minden veszélyt vállal merészen
az előlhetetlen vágy, hogy önkezüinktől magunkat is elemésszen,
miért, hogy meg csak így adatik:
lehessünk édes, nevedre vett fiaid?

Pernyét leveledzik a halottas ing, beteg-lázú, gyúanyaga nem a tavasz,
a lobogás-dagály tengernyi kegyelem-fehér pamutot üszöggé apaszt,
túlvilágba nyúló árnyékból már a cifra dísz rajta,
és a kiskabát zsarátnokkal bélelt pufajka,
s mintha porhavon csikorgna a cipő, ahogyan a láng belefal,
recsegve roskad össze a bokák helye, ám mielőtt végleg belehal

*még pillanatra éberen hajlongó mécs tűz, mímeli, hosszasan vigasz,
árnya ikaroszi ikerszárny, földhöz ragasztja a viasz,
lépés és lépő eggyé megolvad,
múlhatatlan ötvözet, melyből szárnyas lovasszobor a Holnap,
s a lélek szétterül véraláfutásosan, mint a szégyen,
bár a test, akár a bennünk zsugorodó Éden,
csupasz semmivé fogy a tűz bő lebernyegében.*

Budapest, 2002. január–április

VINKLER LÁSZLÓ: KULMINÁCIÓ